

MAMAK ASKERİ CEZAEVİ'NDE BİR KADIN KOĐUŐUNDA
'KAMUSAL' I TARTIŐMAK:
BİR SÖZLÜ TARİH ÇALIŐMASI

Meral Akbaő

Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
Antropoloji Anabilim Dalı

Yüksek Lisans

Ankara, 2009

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY.....	i
BİLDİRİM.....	ii
TEŞEKKÜR.....	iv
ÖZET.....	v
ABSTRACT.....	vi
ÇİZİMLER VE FOTOĞRAFLAR.....	ix
Birinci Bölüm: GİRİŞ.....	1
İkinci Bölüm: ‘ESKİ KOCA MASALI’NDAN ‘KARŞIT’IN KAÇINILMAZLIĞINA KAMUSALIN HİKAYESİDİR: KURAMSAL BİR ÇERÇEVE.....	8
II. 1. Jürgen Habermas’ın Kamusal(lık) Tarifi: <i>Tartışma ve Müzakere İçin Bir Sahne</i>	11
II. 2. Oskar Negt ve Alexander Kluge’un ‘Proleter Kamusal Alan’ı: <i>Başka Türü Bir Kamusalılık</i>	18
II. 3. ‘Eski Koca Masalı’nın Derdesti: <i>‘Karşit’in Kaçınılmazlığı</i>	21
II. 4. ‘ <i>Karşit’in Kaçınılmazlığı’nı Görünürleştirmenin Yöntemi Olarak Sözlü Tarih: Deneyime Dil Veren Bir ‘Davet’</i>	28
Üçüncü Bölüm: İKİ YILLIK’TAN KOĞUŞA, KAFESTEN TABUTLUKLARA MAMAK ASKERİ CEZAEVİ’NİN HİKAYESİDİR.....	35
III. 1. Hikayenin <i>Anlatıcılarına Dair</i>	37
III. 2. Erken Gelir <i>Sonbahar Mamak’a: Askeri Darbe Öncesi ve Sonrası Mamak Cezaevi</i>	48
III. 3. Cezaevi İçinde “ <i>Sürekli Seyir Halinde</i> ”.....	52
III. 3. 1. İki Yıllık: “ <i>Eğer hapishane... okullara, kışlalara benziyorsa ve bunların da hepsi hapishaneye benziyorsa</i> ”.....	52
III. 3. 2. Mamak’ta ‘İlk İstikâmet’: <i>Kafes</i>	53
III. 3. 3. Koğuş: <i>Yanyanalığın Mekanı</i>	55
III. 3. 4. Tabutluk: <i>Mezara Koyar Gibi Kapatma İsteği</i>	61
Dördüncü Bölüm: MAMAK ASKERİ CEZAEVİ’NİN BAŞKA HİKAYESİDİR.....	64
IV. 1. <i>Dayanma ve Direnme Taktiği Olarak Gülmek Doyasıya Dört Duvarın Arasında</i>	64

IV. 1. 1. Mamak'ta Gülmek: ' <i>Cop Dansı</i> 'na, ' <i>Lasonil</i> 'e, ' <i>Tam Mahkemelik Morluklar</i> 'a Dair.....	64
IV. 1. 2. Başka Kadınlar, Başka Anılar, Başka Kahkahalar.....	77
IV. 1. 3. Kısa Bir Değerlendirmedir.....	80
IV. 2. Gülmekten Başka: <i>Dört Duvarın Arasında Keşfedilen Diğer Taktikler Üzerine</i>	81
IV. 2. 1. Meydan Okumanın İlk Sesi: <i>Hayır!</i>	83
IV. 2. 2. Sakla(n)mak, Zor(unlu)lukları Eğmek Bükme Bozmak, Tersine çevirmek: <i>Başka Red Biçimleri</i>	90
IV. 2. 3. Hayal Etmek ve Yaratmak: <i>Bulunamayan, Engellenemeyen, Yokedilemeyen Meydan Okumalar</i>	94
IV. 2. 4. İyimserlik: ' <i>Başka Türü</i> ' Bir Bakış.....	101
IV. 2. 5. Paylaşmak: <i>Sınırları Bulanıklaştıran Tecrübeler</i>	103
IV. 2. 6. <i>Bedenden Ötesi Yok!</i>	110
IV. 2. 7. Koğuşun Kamusalında <i>İki Farklı Kadının Hikayesi</i>	113
IV. 2. 7. 1. <i>Sema'nın Hikayesidir</i>	113
IV. 2. 7. 2. <i>Seher'in Aykırı Hikayesidir</i>	116
Beşinci Bölüm: DIŞARIYA DAİR	119
V. 1. Mektuplara, Günlüğe Yazılan <i>Dışarı</i> sı.....	120
V. 2. Bir Filmde <i>Dışarı</i> sı.....	125
V. 3. Yeniden <i>Dışarı</i> da Olmak.....	133
V. 4. <i>Dışarıya Dair Kısa Bir Değerlendirmedir</i>	142
Altıncı Bölüm: SONUÇ	144
KAYNAKÇA	148
Ek: Mamak Cezaevi'ndeki 'Azılı Kadınlar Koğuşu' Listesidir	154